

ΣΟΥΝΙΟ

ΑΤΤΙΚΗ

Στη βραχώδη κερσόνησο που εισχωρεί στη θάλασσα στη νοτιοανατολική άκρη της Αττικής, έχτισαν οι Αθηναίοι τα ιερά των δύο σημαντικών θεών τους, του Ποσειδώνα και της Αθηνάς: στην κορυφή του βράχου που υψώνεται 60 μ. πάνω από τη θάλασσα και περιβάλλεται από ισχυρά τείχη χτίστηκε ο ναός του Ποσειδώνα, του θεού της θάλασσας, και λίγο χαμηλότερα οι δύο ναοί της Αθηνάς Σουνιάδος.

Η κερσόνησος του Σουνίου κατοικήθηκε από τα προϊστορικά χρόνια και κάποια μορφή λατρείας φαίνεται ότι υπήρχε κατά τη μυκηναϊκή εποχή, καθώς ο Όμηρος πρώτος αναφέρει το Σούνιο ως «ιερόν» και διηγείται ότι στο ταξίδι της επιστροφής από την Τροία ο Μενέλαος έθαψε εδώ τον Φρόντι, τον πηδαλιούχο του πλοίου του. Οι ανασκαφές που έγιναν στις αρχές του 20ού αιώνα έδειξαν ότι το ιερό οργανώνεται ήδη κατά τους γεωμετρικούς χρόνους (10ος-7ος αι. π.Χ.), ενώ στις αρχές του 6ου αι. π.Χ. στο υπαίθριο ιερό του Ποσειδώνα στήθηκαν μερικοί από τους πρώτους κούρους της ελληνικής τέχνης (σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο).

Στις αρχές του 5ου αι. π.Χ. άρχισε η κατασκευή του ναού του Ποσειδώνα και του προπύλου που οδηγούσε σε αυτόν. Ήταν από πωρόλιθο και ιδιαίτερα μεγαλοπρεπής, όπως ταίριαζε στον μεγάλο θεό της θάλασσας, του οποίου η λατρεία γινόταν όλο και πιο σημαντική, καθώς αυξανόταν η ναυτική δύναμη

των Αθηνών. Αυτός ο ναός όμως καταστράφηκε κατά την επιδρομή των Περσών πριν να ολοκληρωθεί. Στη θέση του χτίστηκε ένας άλλος μαρμαρινός δωρικός ναός, περίπτερος με 6x13 κίονες. Πάνω από τον πρόναο και στο εσωτερικό του πτερού υπήρχε ζωφόρος με σκηνές Κενταυρομαχίας και Γιγαντομαχίας. Τμήματα της ζωφόρου αυτής βρίσκονται στο Μουσείο Λαυρίου.

Στη βόρεια πλευρά του χτιστού περιβόλου που βρισκόταν γύρω από τον ναό υπήρχε είσοδος με μνημειακό πρόπυλο, ενώ στη δυτική και τη βόρεια πλευρά του υπήρχαν στοές για την παραμονή των επισκεπτών. Ολόκληρο το ιερό περιέβαλλε ένα ισχυρό τείχος που έκλεινε από τα βόρεια και τα ανατολικά την πρόσβαση.

Το 412 π.Χ., κατά τη διάρκεια του πελοποννησιακού πολέμου, οι Αθηναίοι ενίσχυσαν το φρούριο, το οποίο κατείχε στρατηγική θέση, αφού ήλεγχε την είσοδο του Σαρωνικού και του Νότιου Ευβοϊκού κόλπου και προστάτευε όλη τη νότια Αττική.

Το 332 π.Χ. καταλαμβάνεται από τους Μακεδόνες, τους οποίους διώχνει το 307 π.Χ. ο Δημήτριος Πολιορκητής, και το 263 π.Χ., παρά την αντίσταση των Αθηναίων πέφτει και πάλι στα χέρια των Μακεδόνων για να ανακαταληφθεί από τους Αθηναίους το 229 π.Χ.

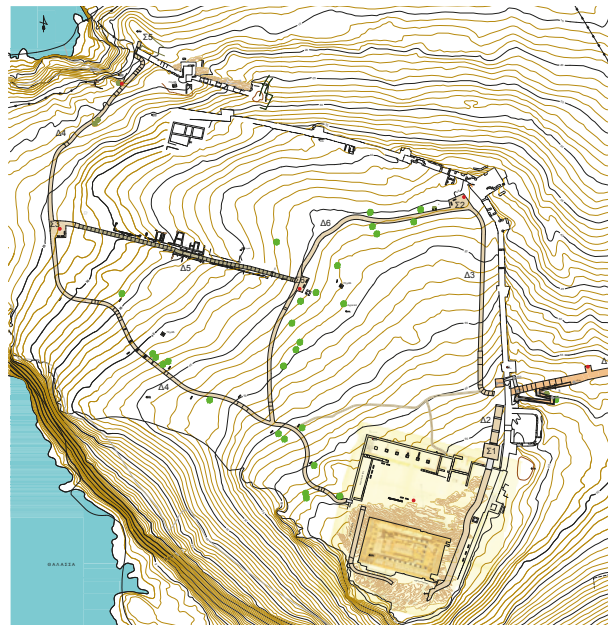
Το 104-100 π.Χ., χίλιοι δούλοι των μεταλλείων του Λαυρίου που είχαν επαναστατήσει εγκαταστάθηκαν στο Σούνιο.

Τον 2ο αι. μ.Χ., ο περιηγητής Πausanίας, που πέρασε από το Σούνιο, αναφέρει στα «Αττικά» μόνον τον ναό της Αθηνάς. Στους επόμενους αιώνες το ιερό εγκαταλείφθηκε.

Σε χαμηλότερο λόφο, περίπου 400 μ. Β.-ΒΑ. του ακρωτηρίου, βρίσκεται το ιερό της Αθηνάς Σουνιάδος. Μέσα σε πολυγωνικό περιβόλο σώζονται οι δύο ναοί της Αθηνάς. Ο παλαιότερος μικρός ναός (600-550 π.Χ.) αποτελείται από

1. Sanctuary of Athena Sounias	4. Sanctuary of Poseidon
2. Eastern hill	5. Fortress
3. Tourist pavilion	6. Shiphsheds

έναν ορθογώνιο σπκό με δύο δωρικούς κίονες στην πρόσθια πλευρά (πρόστυλος). Στο βάθος του σπκού σώζεται το βάθρο του λατρευτικού αγάλματος της Αθηνάς. Μπροστά στον ναό υπήρχε ένας μικρός βωμός. Μετά την καταστροφή του από τους Πέρσες χτίστηκε ένας νέος, μεγαλύτερος ναός, ίδιος με τον πρώτο, εκτός από δύο κιονοστοιχίες ιωνικού ρυθμού που προστέθηκαν στην ανατολική και τη νότια πλευρά. Ένας ακανόνιστος κυκλικός περιβόλος κοντά στους ναούς είναι πιθανό να ταυτίζεται με το ιερό του Φρόντιδος, που αναφέρει ο Όμηρος.

Στον δυτικό όρμο του ακρωτηρίου σώζονται οι νεώσοικοι που προστατεύονται από το τείχος. Πρόκειται για δύο νεωλκούς, δηλαδή βαθιά επιμήκη ορύγματα στον βράχο, πάνω στα οποία στηριζόταν μια ξύλινη κατασκευή που προστατεύε το κάτω μέρος των πλοίων, όταν τα έσυραν από τη θάλασσα. Τα πλοία παρέμεναν εδώ για να χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Το ιερό του Σουνίου με το ισχυρό φρούριο συνδέεται άμεσα με τη μεταλλοφόρα περιοχή της Λαυρεωτικής. Στον ορεινό όγκο του Λαυρίου σώζεται πλήθος αρχαίων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων, ενώ στην περιοχή της Αγριλέζας υπάρχουν τα λατομεία μαρμάρου, από τα οποία κατασκευάστηκε ο ναός του Ποσειδώνα και της Αθηνάς.

ΣΟΥΝΙΟ ΑΤΤΙΚΗ

i T: 22920 39363

ΚΕΙΜΕΝΑ: Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Α. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
www.tap.gr